

Neteja i desinfecció en residències geriàtriques

Atès que s'ha observat que la supervivència dels coronavirus humans en les superfícies pot ser molt variable (d'entre 2 hores i 9 dies), **és recomanable que s'intensifiquin els procediments de neteja i desinfecció habituals que es duen a terme a les residències geriàtriques**. Aquestes actuacions de neteja i desinfecció hauran d'incidir especialment en tots aquells elements o zones que poden implicar més contacte amb les mans. **En cas de presència de persones amb sospita o malaltia per SARS-Cov-2 cal reforçar les actuacions de desinfecció en tots aquests espais i elements.**

Pautes generals de neteja i desinfecció

La neteja dels espais és fonamental i sempre s'ha de fer de forma prèvia a les actuacions de desinfecció. Permet eliminar la brutícia i la matèria orgànica de les superfícies i, si no és eliminada, pot interferir amb els desinfectants i minimitzar-ne la seva eficàcia. Els desinfectants, en canvi, destrueixen o inactiven els microorganismes.

Per a la neteja es poden usar els detergents tensioactius que s'utilitzen habitualment en el local, que s'hauran d'aplicar en la concentració i condicions d'ús que indiqui l'etiqueta de cada producte. Els elements i utensilis usats per a fer aquestes actuacions (baietes, fregones) cal que es netegin i desinfectin periòdicament.

La periodicitat de la neteja i la desinfecció i el tipus d'actuacions concretes que es realitzin es determinaran en funció de les característiques i l'estat de cada establiment, zona o elements, la presència o no de casos possibles, probables i confirmats de COVID-19, i tenint en compte també l'activitat, ús, ocupació i instal·lacions o objectes que hi hagi en cada zona o espai.

A més, **és important assegurar que els locals i totes les dependències estiguin ben ventilades.**

Zones d'actuació

Les zones, punts i objectes **on cal intensificar la neteja i desinfecció** són les de major risc de contacte amb les mans. Destaquem els més habituals:

- **A les habitacions:** tauletes de nit, llits, cunyes, mobles del dormitori, poms de les portes, telèfons, comandaments a distància.
- **Lavabos:** superfícies del bany, l'inodor, aixetes, etc.
- **Als espais comuns com sales d'estar, sales d'activitats, etc:** cal posar èmfasi en els poms de porta, taules, butaques, sofàs, telèfons, comandaments a distància, interruptors i material que hi pugui haver a disposició dels usuaris.
- **A la zona de menjador col·lectiu:** cal tenir especial cura amb els plats, coberts, gots, safates, gerres, etc. La neteja de la vaixela s'ha de realitzar amb rentaplats a una temperatura com a mínim de 60° amb els detergents habituals. Cal posar èmfasi en les taules i cadires i, en especial, la zona del respall i altres zones per on s'agafen les cadires.
- **En general a:** portes d'accés i sortida, interruptors i timbres, manetes i poms de portes, finestres, armaris, botons dels ascensors interiors i muntacàrregues, baranes i passamans, taulells, mostradors, taules, cadires, ordinadors (sobretot teclats i ratolins), telèfons, material d'oficina, arxivadors, fotocopiadores, comandaments a distància, lavabos, cadires de rodes, taca taques, crosses i altes

utensilis similars, màquines expenedores.

- Cal tenir especial consideració per a les zones **d'accés i sortida dels sectors d'aïllament**, com poden ser portes, escales i ascensors, entre d'altres, i a les zones accessibles per a les persones deambulants.

I qualsevol altra superfície, zona o objecte de contacte freqüent amb les mans o la boca.

Tractaments de desinfecció

- Hi ha evidència que els coronavirus s'inactiven en contacte amb diferents tipus de productes desinfectants. **Els productes desinfectants que s'utilitzin han d'estar inscrits al Registre de plaguicides no agrícoles o biocides o al Registre Oficial de Biocides**, de la Direcció de Salut Pública, Qualitat i Innovació del Ministeri de Sanitat per al **Tipus de Producte 2: productes per a la desinfecció de superfícies i aèria, d'ús ambiental** (desinfectants no destinats a l'aplicació directe a persones o animals, usats per a la desinfecció de superfícies, materials, equips, mobles, parets, terres i aire) **o per al Tipus de Producte 4: productes de desinfecció d'ús en l'àmbit alimentari** (productes per a la desinfecció de materials, equips, superfícies i utensilis relacionats amb la manipulació, emmagatzematge i consum d'aliments); i han de disposar del corresponent número de registre. Es poden consultar els productes autoritzats amb aquesta finalitat al següent enllaç: [Productes viricides autoritzats](#).

El lleixiu es pot utilitzar també malgrat no figuri a l'esmentat registre. Es pot utilitzar una concentració d'hipoclorit sòdic al 0,5% durant 1 minut o bé al 0,1 % durant 5 minuts. Per a obtenir una solució al 0.1% es pot fer una dilució 1:50 d'un lleixiu habitual que té una concentració al voltant del 5%, barrejant 20 ml de lleixiu en 1 litre d'aigua, o bé posant 1 part de lleixiu i 49 parts d'aigua. Aquestes solucions de lleixius s'han de preparar diàriament i s'han de deixar actuar durant uns minuts per assegurar una desinfecció eficaç.

Entre els desinfectants autoritzats hi ha diversos tipus de productes, de diferent composició i que es poden aplicar amb diferents tècniques. Alguns estan destinats a fer una **desinfecció de les superfícies** per contacte mitjançant tècniques d'aplicació pe polvorització, vaporització, immersió, ús de baietes, etc. D'altres estan indicats per a fer **desinfeccions aèries** per nebulització o polvorització.

Tots ells **s'han d'utilitzar seguint estrictament les condicions d'ús que figurin a la resolució d'inscripció dels productes als esmentats registres, a les seves etiquetes i fitxes de dades de seguretat**. Cal tenir en compte que alguns d'ells requereixen, entre d'altres **requisits i mesures de precaució**, ser aplicats en absència de persones i tenen establerts terminis de seguretat que cal respectar abans de la reentrada a la zones desinfectades. És important, per tant, que **la persona o entitat responsable de la desinfecció valori la possibilitat d'adoptar les mesures de precaució i seguretat necessàries per a cada producte**, prèviament a la realització de la desinfecció, per evitar possibles efectes nocius per a la salut de les persones que després ocupin el local o la zona tractada.

- **Temperatura elevada:** l'aplicació de **vapor d'aigua** pot ser útil i eficaç per a algunes superfícies i articles com les tapisseries i els matalassos. En aquest sentit diversos estudis han mostrat que els coronavirus s'inactiven a una temperatura de 56°C amb un temps d'exposició d'entre 52 i 90 minuts, a **65°C durant 7,5 minuts i, a partir de 70°C, alguns estudis mostren inactivació amb una exposició de 5 minuts i altres amb exposicions de 30 minuts**. L'aplicació del vapor d'aigua mitjançant vaporettes poden produir temperatures superiors 100°C a la superfície aplicada en pocs minuts. La calor en sec assolint aquestes temperatures també pot ser una opció, malgrat és preferible la calor humida.

Els **productes a utilitzar, les tècniques d'aplicació, i les actuacions concretes** que calgui realitzar, es determinaran per part del **responsable de les actuacions en funció de cada cas**, i tenint en compte les característiques i l'estat de cada local, zona o element, així com l'activitat que s'hi dugui a terme. Aquestes actuacions les pot realitzar **personal del propi establiment** o personal d'una **empresa o entitat externa que presti serveis de tractaments de desinfecció a tercers, en funció dels productes i tractaments que es realitzin**.

Personal i empreses que realitzin les actuacions de desinfecció

Capacitació del personal

A la relació dels productes autoritzats pel Ministeri de Sanitat s'indica el tipus de personal que pot utilitzar cadascun d'ells, en funció del tipus de producte:

- Els **productes d'ús per personal professional especialitzat** només poden ser utilitzats per persones que compleixin la capacitació que preveu el Reial Decret 830/2010, de 25 de juny, pel qual s'estableix la normativa reguladora de la capacitació per a realitzar tractaments amb biocides (disposar d'alguna de les titulacions o certificacions que preveu aquesta norma o del Carnet d'aplicador de tractaments DDD).
- Els **productes d'ús per personal professional** poden ser utilitzats per personal en el seu àmbit laboral que té els coneixements i habilitats necessàries en el maneig de productes químics i es capaç d'utilitzar correctament els equips de protecció individual en cas necessari.
- **En el cas del lleixiu**, pot ser aplicat per qualsevol tipus d'usuari (públic en general, personal professional i personal professional especialitzat).

Empreses que realitzen serveis a tercers de desinfecció

Les empreses i entitats que realitzen serveis a tercers de tractaments de desinfecció de l'aire, superfícies, materials, equips i mobles (tractaments d'àmbit ambiental) o de desinfecció de materials, equips, superfícies i utensilis relacionats amb la manipulació, emmagatzematge i consum d'aliments i alimentaria (tractaments d'àmbit alimentari) han d'estar inscrites al Registre Oficial d'establiments i serveis biocides (ROESB o ROESP) com a Serveis biocides a tercers. Es poden consultar les empreses inscrites com a Serveis biocides a tercers per a tractaments de desinfecció en l'àmbit ambiental i en la industrial alimentària en el següent document:

https://salutweb.gencat.cat/web/.content/_ambits-actuacio/Per-perfils/Empreses-i-establiments/control-de-plagues/ROESP/consulta/COVID-19.xlsx

Mesures addicionals davant de casos possibles, probables i confirmats de COVID-19

- Cal netejar i desinfectar de forma exhaustiva els espais i superfícies que entrin en contacte amb els casos possibles, probables i confirmats de COVID-19. **Cal netejar i desinfectar, com a mínim dos vegades al dia, les superfícies que es toquen amb més freqüència** (tauletes de nit, somiers, mobles del dormitori, etc.) i les superfícies del bany i l'inodor.
- En funció de les característiques i l'estat de cada establiment, zona o elements, així com de la capacitat de ventilació i de la facilitat de poder realitzar una acurada neteja i desinfecció de les zones i elements de més risc, caldrà valorar si és necessari realitzar una desinfecció més intensa, de superfícies o aèria.

- Les **habitacions** dels casos possibles, probables i confirmats de COVID-19 han de tenir una **ventilació adequada** directa al carrer. No hi ha d'haver corrents forçats d'aire provinents de sistemes de calor o refrigeració. Es recomana ventilar un mínim de 10 minuts, 3 cops al dia.
- Han de disposar d'un **bany** per a ús exclusiu o, en el seu defecte, s'ha de desinfectar després de cada ús. Quan es faci ús dels inodors, es recomana tancar la tapa abans de la descàrrega de l'aigua de la cisterna.
- És necessari disposar **d'estris de neteja personal d'ús individual i de productes per a la higiene** de mans com sabó o solució hidroalcohòlica a l'habitació.
- Les **tovalloles** s'han de canviar periòdicament sempre que estiguin humides.
- Cal **rentar la roba de llit, tovalloles, etc.** de les persones malaltes amb sabons o detergents habituals a 60-90 °C i deixar que s'eixugui completament. Aquesta roba s'ha de col·locar en una bossa fins que es renti. Cal evitar de sacsejar la roba abans de rentar-la.
- La persona amb COVID-19 probable, possible o confirmat ha de seguir a tota hora les mesures **d'higiene respiratòria**: cobrir-se la boca i el nas en tossir o esternudar amb mocadors d'un sol ús o amb el colze flexionat, i rentar-se les mans amb freqüència amb aigua i sabó, especialment després de tossir o esternudar o manipular mocadors que hagi utilitzat per cobrir-se. També pot utilitzar solucions hidroalcohòliques. Cal extremar les precaucions d'higiene, prevenció i control de la infecció per part dels professionals quan es tracta de persones que no poden col·laborar.
- **Els residus** de la persona amb COVID-19 probable, possible o confirmat, inclòs el material d'un sol ús que hagi utilitzat (guants, mocadors, mascaretes) s'han d'eliminar en una bossa de plàstic (bossa 1) en un cubell d'escombraries que estigui a l'habitació, preferentment amb tapa i pedal d'obertura, sense realitzar cap separació per al reciclatge. Es recomana que aquesta bossa, bossa 1, tancada adequadament, s'introdueixi a una segona bossa (bossa 2) al costat de la sortida de l'habitació on, a més, es dipositaran els guants i mascareta utilitzats per la persona que té cura del malalt. Aquesta bossa 2 es tancarà adequadament abans de sortir de l'habitació i es dipositarà a la bossa d'escombraries (bossa 3) amb la resta de residus domèstics. La bossa 3 es tancarà també adequadament i es dipositarà en el contenidor de rebuig. Immediatament després cal rentar-se bé les mans.

En cas que, degut a l'elevat nivell de generació de residus del centre, no es pugui realitzar aquest procediment complet, la recollida es pot fer la següent forma: el material d'un sol ús utilitzat per la persona amb COVID-19 possible, probable o confirmat (mocadors, mascaretes), material de rebuig professional (excepte ulleres i mascareta) i qualsevol altre residu s'ha d'eliminar al cubell d'escombraries disposat a l'habitació, preferiblement amb tapa i pedal d'obertura. La bossa de plàstic s'identificarà externament, s'ha de tancar abans de treure-la de l'habitació i s'ha de retirar com a mínim 2 cops al dia o quan es consideri necessari. Els residus del pacient es poden posar amb la resta dels residus domèstics sempre que estiguin introduïts en una bossa tancada.

Totes aquestes mesures s'adoptaran sense perjudici del compliment de la normativa vigent en matèria de prevenció de riscos laborals.

Per a més informació es poden consultar els següents enllaços:

- [El Registre Oficial d'establiments i serveis biocides de Catalunya. Agència de Salut Pública de Catalunya](#)
- [Capacitació relacionada amb l'ús de biocides. Agència de Salut Pública de Catalunya](#)
- [Tractament de desinfecció de l'aire amb ozó. Canal Salut](#)
- [Nota sobre el uso de productos biocidas para la desinfección del Covid 19. Ministerio de Sanidad](#)
- [Guia d'actuació enfront de casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2 a les residències. Departament de Salut](#)
- [Guía de prevención y control frente al COVID-19 en residencias de mayores y otros centros de servicios sociales de carácter residencial. Ministerio de Sanitat](#)

- Orden SND/265/2020, de 19 de marzo, adopción de medidas relativas a las residencias de personas mayores y centros socio-sanitarios, ante la situación de crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19
- Medidas Higiénicas para la prevención de contagios. Ministeri de Sanitat.
- Procedimiento de actuación para los servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al nuevo coronavirus (SARS-COV-2) Ministerio de Sanidad
- Coronavirus SARS-CoV-2. Informació per professionals. Canal Salut
- Coronavirus SARS-CoV-2. Informació per a ciutadania. Canal Salut.
- El rentat de mans. Agència Catalana de Seguretat Alimentària
- Información científica-técnica. Enfermedad por coronavirus, COVID-19